

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 796
van **EMMILY TALPE**
datum: 4 juli 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Vrijhandelsakkoord EU-Nieuw-Zeeland - Gevolgen voor de Vlaamse land- en tuinbouw

Na vier jaar onderhandelen zijn de Europese Unie en Nieuw-Zeeland het eens geworden over een vrijhandelsakkoord. De verwachting is dat daardoor de handel tussen de EU en Nieuw-Zeeland met 30 procent kan stijgen en dat de jaarlijkse export naar Nieuw-Zeeland met 4,5 miljard euro kan groeien. Daarnaast moet het akkoord het model vormen voor een nieuwe generatie handelsakkoorden, met meer aandacht voor klimaat, duurzaamheid en sociaal beleid. Zo is het akkoord met Nieuw-Zeeland het eerste dat toelaat om naar sancties te grijpen wanneer de andere partij belangrijke internationale arbeidsovereenkomsten of het klimaatakkoord van Parijs met voeten zou treden. Ook primeurs: speciale hoofdstukken over duurzame voedselsystemen, gendergelijkheid en de hervorming van subsidies voor fossiele brandstoffen.

Zoals dat wel vaker gebeurt met internationale handelsakkoorden, is landbouw een gevoelig thema waarover veel gebikkeld wordt. De Commissie bedong dat de tarieven wegvallen voor de export van producten als varkensvlees, wijn en chocolade en dat geografische aanduidingen van bekende Europese producten beschermd worden. Maar het waren vooral de Nieuw-Zeelanders die offensieve belangen hadden. Uiteindelijk is overeengekomen dat de Europese importtarieven zullen wegvallen of verlaagd worden voor zuivelproducten en rund- en schapenvlees, maar enkel tot een bepaald importvolume.

1. Wat is de huidige stand van zaken van im- en export van land- en tuinbouwproducten vanuit Vlaanderen naar Nieuw-Zeeland, en omgekeerd?
2.
 - a) Wat zal de verwachte impact zijn van het handelsakkoord tussen de EU en Nieuw-Zeeland voor de Vlaamse land- en tuinbouw?
 - b) Wordt hierover een SWOT-analyse gemaakt (SWOT: strengths, weaknesses, opportunities, threats)?
 - c) Zo ja, wat zijn de sterktes, zwaktes, opportuniteiten en bedreigingen van het akkoord voor de Vlaamse land- en tuinbouw?
3.
 - a) Welke importvolumes voor zuivelproducten, runds- en schapenvlees vanuit Nieuw-Zeeland naar de EU werden afgesproken?
 - b) In welke mate kunnen deze importvolumes de prijsvorming van het Europees varkensvlees, en dat van Vlaamse varkens in het bijzonder, beïnvloeden?

- 4 Zal er door het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) na het afsluiten van het akkoord tussen de EU en Nieuw-Zeeland een specifiek promotiebeleid worden gevoerd voor Vlaamse land- en tuinbouwproducten op de Nieuw-Zeelandse afzetmarkt?

ANTWOORD

op vraag nr. 796 van 4 juli 2022

van **EMMILY TALPE**

1. In 2021 exporteerde Vlaanderen in totaal voor 387,02 miljoen euro naar Nieuw-Zeeland, terwijl het voor 353,73 miljoen euro uit Nieuw-Zeeland importeerde. Het gaat dus om een overschot van de handelsbalans aan Vlaamse zijde van 33,29 miljoen euro. In 2022 — in de periode tot en met maart — exporteerde Vlaanderen voor 84,94 miljoen euro (26,14% hoger) naar Nieuw-Zeeland. De uitvoer bestaat hoofdzakelijk uit industriële goederen, terwijl de invoer hoofdzakelijk uit land- en tuinbouwproducten bestaat. Bij de invoer van land- en tuinbouwproducten gaat het volgens cijfers van FIT om 71% plantaardige producten en 15% dierlijke producten. Uit een verdere analyse blijkt dat het hoofdzakelijk gaat om de invoer van verse kiwi's (62%), verse appels (6,7%) en vers en gekoeld schapenvlees (6%).
2. a) Aangezien de gevoelige landbouwproducten (voornamelijk zuivel voor Vlaanderen) ondergebracht zijn in tariefcontingenten, zullen deze producten maximaal maar voor deze beperkt opengestelde hoeveelheden in de EU worden ingevoerd. Momenteel worden de huidige tariefcontingenten van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) voor onder andere rundsvlees, boter en kaas op dit moment niet ten volle benut. Ook appels zijn gevoelige producten, maar ook hier bestaat een systeem (Entry Price Systeem) om de invoer onder controle te houden. Bovendien spelen hier ook seizoenaspecten mee, aangezien Nieuw-Zeeland in het zuidelijk halfrond ligt en op andere momenten oogst. Aangezien de tariefcontingenten laag gehouden worden, zal de verwachte impact eerder laag zijn. Er is zeker ook een positieve impact te verwachten voor de uitvoer van de Vlaamse land- en tuinbouwproducten, maar die zal in volume eerder beperkt zijn.

b-c) Er is geen SWOT gemaakt op Vlaams niveau.
3. a) Volgende volumes zijn afgesproken:
Rundsvlees: Een tariefcontingent van 10 000 ton met een verlaagd in quota heffing van 7,5%. Dit volume zal geleidelijk worden ingevoerd over 7 jaar vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst. Dit is beperkt tot rundsvlees van hoge kwaliteit dat enkel via "gras gevoerd rundsvlees" wordt verkregen.

Schapenvlees: Een tariefcontingent van 38 000 ton met een in quota nul heffing. Dit volume zal geleidelijk worden ingevoerd over 7 jaar vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst.

Kaas: Een tariefcontingent van 25 000 ton met een in quota nul heffing. Dit volume zal geleidelijk worden ingevoerd over 7 jaar vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst. Tegelijkertijd zal de EU het tarief verlagen van 170,6 EUR/t naar 0 EUR/t voor twee WTO tariefcontingenten voor kaas met een gecombineerd volume van 6031 ton.

Andere: Tariefcontingenten voor eiwitrijke wei (3 500 ton geleidelijk ingevoerd over 7 jaar met in quota nul heffing), suikermaïs (800 ton met in quota nul heffing) en ethanol (4000 ton met in quota nul heffing).

- b) In dit handelsakkoord zijn de handelstarieven van 5% voor varkensvlees nu volledig afgeschaft, zodat het bestaande Europees exportvolume zal toenemen. Dit kan een gematigd positief effect hebben op de prijsvorming van varkensvlees in de EU en in Vlaanderen.
- 4. VLAM gaat naar aanleiding van dit akkoord de sectoren verder bevragen. Uit deze bevraging moeten de noden en wensen van de verschillende deelsectoren naar voor komen. In functie hiervan zal VLAM dan, indien nodig, gerichte programma's opzetten. Dit kan met EU programma's waar mogelijk bijkomend gefinancierd worden.